

UPRZYW. WIADOM.

z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1731.

z Włoch.

z Rzymu d. 14. April. W poniedziałek rano Ociec S. w Kwirynale odprawił Konfystorż, na którym Kárdynałom IchMściom *de Pico Albano*, y *de Zandedari*, pierwszemu, Biskupstwo *Albano*, a drugiemu, Tytuł *de Ste Praxed* konferował; IchMściow zaś *XX. Coss* na Biskupstwo *de Terame*, a Opatá *Niccolai* na Biskupstwo *de Conza* konsekrował. We wtorek wieczor ciąło s. p. Kárdynała *de Buoncompagni* ztąd do *Bologne* zaprowadzono, gdzie się z wielką magnificencyą exekwie odprawić mają. Dnia wczorajszego Kárdynał *del Guidici* u Oycá S. miał audyencyą, na ktorey wnuk z Brata iego pochodzący, do pocatowania nog *Beauissimi* był przypuszczony. Tegoż dnia Kárdynał *Barberini* wybierając się na Kongregacyą, tak ciężko na kolkę był zapadł, iż dla tczyż affekcy do stancyi swoicy powrócić musiał, y przez cały dzień rąz złożony byłwzy chorobą, teraż do pierwszego zdanie się przychodzić zdrowia. Stąnął tu także Kárdynał IMé *Lampartini*, który

u Kárdynała IMéi *Davia* założył rezydencyą. Upewniali, że *X. Ceronienu* Arcy-Biskupstwo *de Luca* konferowane będzie, ile kiedy Rzeczpospolitá, támechná już ná to zezwoliłá.

z *Livorne* d. 14. April. Przez ostatnie listy z wyspy *Corfica* przyszlá wiadomość, że málkontenci támechni, Miásto *Algaia* oblegli y bázstę z dwiema armátami osadzoną odebráwszy, pomienionemu Miástu ustáwicznym bićiem z armát tak ciężko dokuczali, iż się bez wątpienia w krotce poddać cogetur. Z *Capraia* także slychác, że ciż Málkontenci toż Miásto pod swoią podbili władzę.

z *Genne* d. 14. April. Przeszłego wtorku ztąd dwá galery 600. ludzi y wielką kwotą ámmunicyi łádowne do wyspy *Corse* pod żagle wyszli, zá ktoremi ielczce kilkáset milicyi dešynowano dla uszkromienia támečných buntow y uwolnienia Miásta od wszelkicy á dálzey przez tychże Málkontentow áttentowány impetycy.

z Hiszpánii.

z *Sevilij* d. 9. April. W przeszłą so-

botę z okazji anniwersarza narodzenia infantki Máryi Anny Wiktorji, z Krolewiczem Portugalskim a Xćiem Brázylii zgrękowáuicy, teráz 14. rok zaczyńńácy, oboie Krolestwo IchMć od wszystkich przytomnych Ministrów zwyčajne odebráli Kongrátulácy, przy róźnych a przez cały dzień trwájących dywertyméntách. Powiádaia, że Krolestwo IchMć w krotce ztąd wyiáda, dokády ten wyiázd był determinowány, ieszcze *non constar*. Ze zás nád przyładowaniem Bárbaryi, rozboynicy morscy z *Algieru* y *Tunis* wielką ludziom nášzym poczynili szkodę, więc niektóre Fregáty, które pod *Cenrá* zimowály, támcz destynowáno dlá rozgromieniá tychż rozboyników, y ubezpieczeniá dalszey ná morzu náwígacyi. Pomienione Miásto w Afryce w Krolestwie *Fez*, w Prowincyi *Habata* názwaney nád ciáśnościá morská przeciwko Gibráltaru leży, iest dobrze obwátowane, má Port bárdzo wygodny, które od Murzynów częśc y ciężkie ponośilo obleżenie, ále tych zawsze z niemátá od siebie odgromiśo klęská.

z Francyi

z Wersalu d. 24. April. W przeszłá sobotę Krol IMć z *Rambouillet* tu powróciwszy, drugiego dnia znowu támcz wybiegł, gdzie *ad d. 28. praf.* má zábawic. Temi dniami Sekretarz Márkwisa *de Ville-neuve*, Posłá nášzego w Konstántynopolu bédącego, tu stáńá z listámi od Cesarzá Tureckiego, donosząc Krolowi IMć o wyniesieniu swoim ná Tron Ocotomáński, z deklarácyá zachowánia nicenárafzenie dobrej przyiáźni. Wczyr W. w téżc máterji Kardynałowi IMć *de Fleury* podobná uczynił relácyá, zátym się zádneho tu od Porty (iáko *antarinis* námicnioné) jossá spodziwáć nie potrzebá. Prse-

rzeczony Sekretarz między innemi *re-tulit*, że krotko przed wyiázdem jego láneczarowie podnieśli byli bunt, zádáiac náde wszystko woyny z Chrzesciánami, a sásiádami swemi, zkąd taki uroś tumult, że Weżyr W. do *Adryanopola* reiterowác się musiał. *Adryanopol* iest Miásto wielkie y obronne, dokąd się Cesarze Turecey częśc dywertuiá y pod czas powietrzá, álbo rewolucyi iákicy w Konstántynápolu záchodzácy, schronić zwykli. W roku 1449. *Machomet II.* znaczną támcz zálóżył forteccę, który potym roku 1453. Konstántynopol pod swojá moc podbił.

z Anglii.

z Londynu d. 27. April. Párlament tutejszy dotąd się zábawia około wygorowánia Biletów y uczynieniá wszelkich ná ten rok dyspozycyi. Krol IMć zás temi dniami bédąc w Párlamencie Bilety respektém táxy wszystkich Prowincyi y wypłácenia *Milliona livrow Sztetlingow* kompanii *Sud* názwaney álbo do południowych kráíow hándluácy, ná ostátek inhibicyá wywożeniá wełny zá granicę, podpisał. Około wystáwieniá Loteryi wszelkie uczyniono dyspozycye, dlá której 1200000. *livrow Sztetlingow* zložono y deponowáno; dnia wczoráyszego odpráwował się Anniwersarz narodzeniá Xćia IMć *de Cumberland*, który 11. rok wieku swego záczał, więc ták obozy Krolestwu IchMściom, iáko téż pomienionemu Xiążęciu wszyscy przytomni Ministrowie oddáwali kongrátulácy, którzy wieczorem ná trákáment y Báł záprozeni, *lauffimé* częstowani byli. Wypráwiono ztąd kuryerá do IMć P. Bárona *de Dieden* Ministrá nášzego u Dworu Cesarfskiego zostájącego, z ordynánsém, áby przy terázniejszyh konjunkturách Inwestytury ná Xúgštá *Bremen* y *Verden* usilnie się

domawiał, y onę przy uſtánowieniu Trá-
ktátu wylednáł. To Xięſtwo *Bremen*,
in Circulo niſzſzey *Saxonii* leżące, mię-
dzy Morzem Niemieckim, *Elbą* y *Wefer*
rzekami, także Xięſtwami *Verden* y *Lü-
neburg*, wielkie przed tym było Arcy-Bi-
ſkupſtwo, *Verden* zaś *in circulo* *Weſtfa-
lii*, ná przeciwno *Bremen* leżące, było
także niegdy Biſkupſtwem, ále obádwa
przy zakończeniu trzydzięſto-letnicy
woyny przez Pákta Monáſteryńskie y
Oſnábrugkie, á ſłowem mówiąc przez
Tráktat pokoiu *Weſtfałkiego* roku 1648.
ſekularyzowano y Krolowi Szwedzkie-
mu pod tytułem Xięſtw w poſſeſſyá od-
dáno. Roku zaś 1712. pod czas Woy-
ny w *Pomeránii*, Krol Duńſki záwoio-
wáwſzy pomienione Xięſtwá, Elektor-
wi IMéi Hánoverſkiemu, náſzemu ná
ow czas Krolowi zá wylíczeniem pe-
wney y znaczney ſummy onych uczynił
ceſſyá, ná co Szwedzi nie tylko zezwolić,
ále też w oſtátnieyſzym Tráktacie zu-
pełną Elektorowi Hánoverſkiemu tych-
ż Xięſtw uczynić muſie i ábdykacyá.
Ná też Xięſtwá teraz Krol naſz iáko E-
lektor Hánoverſki u Ceſarzá IMéi ſtára
ſię o Inweſtyturę.

z Dánii.

z *Kopenhagi* d. 17. *April*. Temi dnia-
mi trzema Deputowaným z wyſpy *Hei-
ligland* názwany nad *Elbą*, gdzie w mo-
rze wpáda, leżący, Krol IMé dał áudy-
encyá, ktorzy w ſrozy rybácki przebrá-
ni, podług dáwnego zwyczáiu Krolowi
IMéi w kicſie złotem y ſrebrém háſto-
wány 100. tálerow jednákiego bicia
w przezenie oddáli. Ten podárunek
Krol IMé táſkawie przyjąwſzy, *offerentes*
przez Offycerow ſwoich ſolennie czę-
ſtował, á po zakończonym Tráktamencie
Krol IMé w téż Kieſe do námiennionych
100. tálerow ieſzcze 100. czerw. złot.
włożył y przy ſpewnieniu táſki y pro-

teceyi ſwoiey, onym powroćić kázał;
przez to y temu podobne oſwiádczenie
klemencyi Páńſkiey, Krol IMé wielką
ku ſobie u wſzyſtkich poddánych zábie-
rá miłość. Temi dniami Gwárdyá pie-
ſzá y Gránadycrowie tudzież Regiment
Pułkowniká *Folkierſana* popiſuiąc ſię
przed Krolém IMéiá, zwyczajne odprá-
wiły *exercitia* z wielkim Pána ukonten-
towániecm. Iey Mć Páni Gráffowá *de Ran-
ſow*, ktorey máłżonek przez lát kilką
przy konſkſkacyi wſzyſtkich dobr iego,
ſiedzi w áreſcie, Krolowi IMéi podála
ſupplikę, upráſzając o pewną y doro-
czną z dobr tegoż máłżonká ſwego pen-
ſyá. Ze zaś táż Gráffowá ieſzcze ná pa-
nowania niedáwno zefſzego Krolá de-
klárowánych ſobie 4. Tyſ. tálerow nie
ákceptowála, ówſzem udáwſzy ſię do
Wiedniá, Krolá IMéi práwem dochodzić
chćiała, więc wątpię, żeby požádány
ná prózbę ſwoią otrzymać miała ſkutek.

z Szwecyi.

z *Sztokholmu* d. 14. *April*. W prze-
ſzłą ſzrodę znióſſiſię Krol IMé z gromá-
dzone mi Stánami, gdzie ſię w przytomno-
ſci iego przy terážnieyſzych konjun-
kturách w intereſſach wielkiey impor-
tancyi deliberowáwſzy, onym *detnit*, iá-
ko ſię w bliſko náſtępującym Máju ztąd
ruſzyć y do Xięſtwá ſwego *Heſſen-Kaſ-
ſelſkiego* wyiechác zámyſlá, á w nieby-
tnoſci iego Krolowá Iey Mć má Páńſtwę
rządzić. Zá powrotem Pána do Zámku,
Stány tuteczne *et gremio ſui* záraz
pewnych wyſſáli deputowaných z po-
winiſzowaním ſzczęſliwey podróży, kto-
rych Krol IMé zwykłą przyjął táſkawo-
ſciá. IM P. Gráff *Cáſſeja* Poſeł Frán-
cuzki odebráwſzy pilne od Dworu ſwe-
go liſty, pártukulárná u Krolá IMéi miał
áudyencyá, po ktorey rózne z IMé P.
Gráffem *de Horn* odpráwił konferencyę.
Pomieniony Poſeł wkrótce do ſwego

Dwo-

Tworu wydanie, dla zniszczenia się z Krolm IMcią Francuzkim, respektem Traktatu, między obiema Potencyami zachodzić mającym. Po zycściu Lánd-gráfa czyli Xiążęcia *de Hesse Rheinfeld* woyská Krolá IMci iáko Xiążęcia *Hessen-Kasselskiego* cásle Xięstwo támeczne oproz Fortecy *Rheinfeld* nád rzeká *Rben* między *Moguncyá* y *Koblens* leżący ofadziły, którą Cesarzkie y Elektorá IMci *de Psalc* odebrały w posessyá.

z Moskwy.

z Stolicy d. 9. April. Odprawił się tu wjazd Posła Tureckiego *Testedar-Said-Mahomet-Effendi* z wielką magnificencyą, który ná zaintrá IMci Pánu Káncierzowi W. wizytę y list od Wczyrá W. oddał, drugiego zaś dnia z takąwá ceremoniá do IMci P. Gráffa *d' Osterman* Podkánclerzego wyjechał; powiádá, że wkrótce publiczną u Cárowy IeyMci mieć będzie audyencyą, tym czasem jedná *lautissime* częstwowány bywá. Młody Xiążę Męzyk temi dniami z siostrą swoiá tu stánuł, máiąc w Regimencie Gwárdyi tuteyszey, Siostrá zaś lego w Froncymercze Cárowy IeyMci zostáwáć. Wyjazd Cárowy IeyMci do Petersburgá y Rygi nieomylnie má w ten czas *subsequi*, iák Posel Turecki odbierze expedycyá, tuszá jedná, że Cárówá IeyMé tamże nád dwá Miesiáce nie zabawi, owszem zaráz po odebráncy przysiędze od Prowincyi Inslántskicy y zázywaniu cieplie, do rezydencyi ná dalszá kontynuacyá powróci.

Z Konstantynopola mámy, że Posel Perski, który dotąd tam się znáydowná, przy oświádczániu wszelkicy láski będąc wypráwiony, odebrał od Sultána Tureckiego respektem Traktatu z Pryncypálem iego wielce faworyzujące Punkty, y dlátogo Báfzczę w *Bagdíd* będącego. od Porty zaśzedł ordynáns, żeby z Kommissá-

zami *Szach-Tamassa* znioszy się, przed wysięciem *Armistitij* pokoy ustánowił, z tey náybardziey rácyi, że terázniejszy Cesarz zádnecy z Persami woyny mieć nie życzy, obáwiając się powtorney od lán czarow. rewolucyi, którzy bárdziey woyny z Chrześcianami niżeli z Musulmánami prágna.

z Niemiec.

z Wiedniá d. 5. Majj Cesarz IMé z całą prześwietną Famiálią w *Laxenburgu* przy dobrym zostájąc zdrowiu, codziennie się pod czas terázniejszey przyimney Májowey chwili, polowaniem dywertuie, po którym dywertymencie záwsze *Consilium*, w przytomności iego odpráwiono bywá. IMé P. *Robinson* Minister Krolá IMci Angielskiego, po zakończonym Tráktacie między nászym á Angielskim Dworámi, záwczoráy u Cesarzá IMci *valedictionis* miał audyencyá, ná ktorey lán czechem złotym dotyc wáznym y osobliwą monetá, w wielkicy á piekney bárdzo sztuce był regalizowány: spodziewamy się tu IMci P. Gráffa *de Monti*. Posla Krolá IMci Francuzkiego, do tych czas przy dworze Polskim zostájącego, ile kiedy się Pryncypál iego rezolwowáł także do ośátniego, z Krolé IMcią Angielski uczynionego Tráktatu przystąpić. Co też Hiszpáński, Duński y Sárdyński Krolowie IchMé *intendunt*. Imé P. *Baron de Dieden* drugi Minister Krolá IMci Angielskiego, iák Elektorá Hánowerkiego częste z Biskupem *de Wirtzburg* Podkánclerzym *Imperij*, respektem Inwestitury ná Xięstwá *Bremen* y *Verden* miewá konferencye. Cesarz IMé Xciu Károlowi Leopoldowi Meklenburkiiemu powtornie *patium* szesćio Miesięczne pozwoлил, szczególnie dla tego, áby się *tandem* do Ordynácyi lego stósowáł; ieżeli by zaś y takąwá czas *steriliter* zeszedł, tedy z nim podług *Prawa Imperij* postępować máją.